

Verlag 9e bijeenkomst klankbordgroep Bosscherwaarden

15 februari 2017 , Café de Engel in Wijk bij Duurstede, versie 1.0

Aanwezigen

Klankbordgroepleden: Ton Janssen (VNMW), Alfred van den Berg (omwonende, ondernemer), Ruud Waltman (Groenberaad), Cor Bongers (LTO Kromme Rijn en Heuvelruggemeenten), Miranda Boland (BosscherMeerwaarde), Harry van Raaij (BosscherMeerwaarde), Marc Gnodde (omwonende Bosscherwaarden), Kees van Heerden (bewoner).

Afwezig (met bericht): Hisse de Vries

Adviseurs en initiatiefnemer: Jan-Willem van Waning (directie Bosscherwaarden B.V.), Frans Vera (adviseur Bosscherwaarden), Gerard Litjens (Stroming, verslag), Arnold van Kreveld (Stroming, voorzitter en verslag).

1. Opening

De vorige notulen zijn verspreid, het commentaar is verwerkt en op 26 juli 2016 is het definitieve verslag (versie 1.2) verspreid. Cor brengt een extra agendapunt in: maatschappelijke compensatie van de bewoners en voor de agrariërs van de Bosscherwaarden. Dit wordt toegevoegd aan de agenda.

2. Beheerplan

Na de bespreking tijdens de vorige klankbordgroep zijn commentaren van Ton, Harry en Cor verwerkt in het Beheerplan. Achterin is nog een intentieverklaring tussen Bosscherwaarden BV en Staatsbosbeheer opgenomen. Deze wordt pas op een later moment actueel. Deze aangepaste versie is in januari gedeeld met de klankbordgroep. Het Beheerplan is geen onderdeel van de MER maar wordt wel meegenomen in de besluitvorming.

Op de nieuwe versie komen de volgende reacties die zullen worden verwerkt:

- Er staat ergens Alfred van den Bergh i.p.v. Alfred van den Berg
- De vogelkijkhut kan vanwege het uitzicht beter aan het eind van het oude spoorlijntje
- De blauwe rechthoek 'afgesloten voor publiek' (t.b.v. de bewoners) is verwarrend; in plaats hiervan wordt een (groter stuk) ten zuiden van de plas gearceerd als 'afgesloten voor het publiek'.

Daarnaast komen de volgende vragen / discussiepunten:

- Waarom is o.a. de oostpunt wit? Dat heeft te maken met (onduidelijkheid over) kadastrale grenzen. Voor de zekerheid is het daarom (nog?) niet ingetekend als onderdeel van het plangebied. Dat kan nog worden aangepast.
- N.a.v. vraag van de auteurs: Er zijn nog geen agrariërs met belangstelling voor deelname aan het toekomstige natuurbeheer, o.a. begrazing en of de noordoosthoek. N.a.v. de vraag of er mogelijk wel interesse komt en de opmerking dat als dat niet het geval is deze hoek omgezet zou kunnen worden naar natuur geeft Cor aan niets uit te sluiten. Gerard geeft aan dat SBB op heel veel plekken goed samenwerkt met agrariërs of lokale agrarische verenigingen en dat ook hier graag wil onderzoeken.
- Miranda vraagt waarom er niet voor wordt gekozen om in jaar 1 alle terreinen uit productie te nemen en om te zetten naar natuur. Zij geeft aan dat een duidelijke keuze te vinden, en bovendien wordt er dan niet nog jaren bemest hetgeen het omzetten naar natuur weer bemoeilijkt. Gerard geeft aan dat het maatschappelijk belang is om de percelen waar de Bosscherwaarden BV nog niet werkt in agrarisch gebruik te houden, o.a. zodat agrariërs meer tijd hebben voor afbouw. Dit gaat in tegen wat er staat in de MER. De afweging moet worden gemaakt door de Bevoegde Gezegen en het wordt t.z.t. geregeld in de vergunning. Miranda herhaalt het krom te vinden dat je af wilt van de agrariërs, maar ze toch laat doorwerken.

- N.a.v. het vorige punt volgt een discussie over wat er gebeurt met de toplaag en hoe het zit met de zaadbank. Er is zorg dat het verwijderen van de bovenlaag ten koste gaat van de zaadbank. Daar wordt tegenin gebracht dat in de aanwezige landbouwgrond nauwelijks zaad zit, en dat de ervaring in vergelijkbare projecten heeft aangetoond wind, rivier en vogels snel zaden aanvoeren.
- Miranda vraagt zich af hoe het zit met de beheerkosten: 75% is subsidie en 25% wordt 10 jaar lang door de initiatiefnemer betaald. Wat gebeurt er na die 10 jaar? En betreft het 10 jaar na afronding van het project. Jan Willem bevestigt deze laatste vraag en geeft aan dat na deze periode het gebied overgedragen zou moeten worden aan een professionele terreinbeheerder zoals SBB of Utrechts Landschap. Deze partijen regelen het vervolgens zelf.
- Harry vindt dat de risico's onvoldoende terug komen in het Inrichtingsplan. Aangegeven wordt dat de MER hiervoor is bedoeld, en dat als zaken onvoldoende in de MER zouden staan hierop kan worden ingesproken. Ingaand op een zorg van Harry geeft Jan Willem aan dat er ook een monitoringsplan wordt opgesteld. Harry geeft aan geen vertrouwen te hebben in MER en monitoring omdat nooit kan worden uitgesloten dat er toch iets mis gaat. Een discussie over hoe zaken in NL zijn geregeld wordt door de voorzitter afgekapt, omdat de klankbordgroep hier geen enkele invloed op heeft en wij allen zijn gehouden aan de huidige wet- en regelgeving.
  - **Actiepunt:** Jan Willem zoekt e.e.a. uit m.b.t. het monitoringplan en deelt dit met de klankbordgroep.
- Cor is bezorgd over de effecten op de wildstand, en dan m.n. van ganzen en andere soorten die overlast kunnen geven. Cor geeft aan geen vertrouwen te hebben in de provinciale plannen m.b.t. de ganzen. De voorzitter geeft aan dat aangesloten wordt op het provinciale beleid en het gebied net zoals nu het geval is foerageermogelijkheden biedt.
- Alfred geeft aan dat het voor zijn bedrijf belangrijk is dat de mogelijkheid van jacht op schadesoorten in de Bosscherwaarden blijft bestaan. Bij voorkeur via de wildbeheerseenheid. Gerard verwijst naar de passages in het beheerplan en geeft aan dat als SBB beheerder wordt, zij de regie hebben. De zorg is duidelijk, maar er kunnen pas afspraken worden gemaakt met de nieuwe eigenaar, zodra deze bekend is.

3. Lunenburgerwaard

Jan Willem licht toe dat het gebruikelijk is bij dit soort projecten dat er een maatschappelijke compensatie plaatsvindt. De gemeente heeft Bosscherwaarden BV gevraagd om te komen met een plan voor een recreatieplas in de Lunenburgerwaard. Dit omdat de Gravenbol te ver en onveilig is (m.n. de weg erheen) en een recreatieplas in de onmiddellijke omgeving aantrekkelijker is (ook voor horeca in Wijk) en past binnen Visie Rivierfront. Het plan voor de Lunenburgerwaard maakt onderdeel uit van de gemeentelijke besluitvorming.

Miranda vraagt of er afstemming is met O-gen. Dat is inderdaad het geval. Wel zal het initiatief waarschijnlijk worden uitgesteld om het te laten samenvallen met de dijkversterking.

Ruud, Frans en Marc geven aan het een prachtig plan te vinden. Ruud is m.n. enthousiast over de intentie om het gebied ten noorden van de Aalswaard mee te nemen, aangezien dit een ontbrekend puzzelstukje was bij de O-gen plannen.

Arnold geeft aan dat er gesprekken zijn geweest met de bewoners van het Innundatiekanaal en dan op basis daarvan verschillende scenario's zijn bekeken en schetsen gemaakt. Belangrijkste wijzigingen t.o.v. het eerste plan zijn meer privacy en minder overlast voor de bewoners, o.a. door het niet in de schets meenemen van de door de gemeente gewenste brug. Of de gemeente hiermee akkoord gaat is nog niet bekend.

De gronden zijn deels van het Rijk en deels van De Mispelaar (die ook gronden heeft in de Bosscherwaarden), hetgeen verwerving naar verwachting zal vergemakkelijken.

Cor vraagt naar de vervuiling. Jan Willem geeft aan dat er nu een onderzoek loopt naar de haalbaarheid (o.a. over vervuiling en veiligheid). Als daaruit blijkt dat het niet zou kunnen, dan kan het niet. Maar eerste onderzoeken naar de vervuiling geven aan dat het lijkt mee te vallen. Gevraagd wordt of er een Plan B is als het niet kan; dat is er nu niet.

Ton vraagt zich af of dit plan het proces vertraagt. Dat is niet de verwachting. Cor wil weten wie het terrein zal onderhouden. Dat is nog niet besloten, maar het lijkt aannemelijk dat de gemeente deze rol op zich neemt.

4. Planning

Gerard licht de planning op hoofdlijnen toe. Belangrijkste is dat het voornemen is de MER begin maart in te dienen. Of dit lukt hangt af van een beoordeling door de 4 Bevoegde Gezagen. De MER loopt vervolgens 6 weken en in deze periode is er de mogelijkheid van inspraak. De gemeenteraad zal daarna in juni een besluit voorgelegd krijgen.

In maart is er een voorlichtingsbijeenkomst over de MER. Deze zal een week voor of na de bijeenkomst over de dijkversterking (die is 21 maart, 19 uur te Calypso) plaatsvinden.

5. Compensatie bewoners

Cor licht toe dat er een compensatie zou moeten komen voor de bewoners van de Bosscherwaarden. Hij geeft aan dat de bewoners van Wijk maar liefst twee cadeaus krijgen: een recreatie- en natuurgebied in de Bosscherwaarden en een recreatieplas in de Lunenburgerwaard. Terwijl de bewoners de meeste overlast hebben.

Jan Willem reageert dat de planschade onderdeel vormt van de gemeentelijke bestemmingsplanprocedure en vraagt waar Cor aan denkt als het geen geld betreft. Cor geeft aan nog geen concrete ideeën te hebben. Gerard meldt dat het lastig is om dit te bespreken nog voor de plannen zijn goedgekeurd.

Miranda vraagt zich af wat er is gebeurd met de toezegging van een draagvlakonderzoek. Ook is volgens haar niets gedaan met de wens van maximaal 5 jaar of 2 termijnen overlast. Miranda geeft vervolgens aan dat de tegenstanders niet worden gehoord en worden afgekapt. Arnold weerlegt dit en nodigt haar en andere tegenstanders uit om aan te geven wat volgens hen besproken moet worden. Dat kan nu of na afloop, bijv. in eigen woorden in een mail. Daaraan blijkt (nog) geen behoefte.

Harry geeft aan dat planschade niet voldoende is. Ook vindt hij het vervelend dat er onzekerheden blijven. Gaat het nou om 8 of 12 jaar? Hij wil graag antwoorden, maar krijgt die niet. Ruud geeft aan uit eigen ervaring te weten dat planschade procedures erg vervelend zijn en je daar niet snel beter van wordt. Hij adviseert Harry aan te geven dat hij het niet met de plannen eens is. Harry bevestigt dat hij nog steeds niet overtuigd is van de nut en noodzaak van de plannen. Ruud reageert dat hij dat begrijpt, maar dat dat zal worden bepaald door de Bevoegde Gezagen en niet binnen de klankbordgroep.

Miranda geeft aan dat zij helemaal niet toe is aan vragen over beheer en er geen zin in heeft. Gerard heeft hiervoor begrip, maar geeft aan dat er nou eenmaal een Beheerplan moet worden gemaakt en hij daar de klankbordgroep de mogelijkheid voor inspraak wil geven.

Cor resumeert dat hij heeft gevraagd om compensatie en de initiatiefnemer dat niet wil. Jan Willem nodigt hem nogmaals uit om te komen met een voorstel, maar wil ook weten wat daarvoor de argumenten zijn, elke ondernemer weet immers al lange tijd dat hier ontwikkelingen plaats zullen vinden en het gebruik eindig is.

Marc vraagt Cor naar de visie van de LTO op agrariërs zonder opvolging. Jan Willem geeft aan dat de meeste agrariërs in de Bosscherwaarden pachters zijn met 1-jarige pacht. Zij weten al heel lang dat dit initiatief speelt en kunnen dus maatregelen nemen. Volgens Cor kan dat niet, omdat er geen grond wordt verkocht. In reactie hierop komen enkele klankbordgroepleden met voorbeelden van agrariërs die recent grond hebben verkocht.

Miranda herhaalt haar punt over het draagvlakonderzoek en de termijn van de werkzaamheden. Zij herhaalt eveneens dat de ontwikkelingen nu niet zijn te voorzien.

Arnold sluit de vergadering met de conclusie dat er geen overeenstemming is over een aantal punten, maar dat hij iedereen dankt voor het weliswaar soms hard maar altijd op de inhoud discussiëren.